

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
МАЛОКИРМЕНСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ МАМАДЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул.Закирова, д.47, с. Малые Кирмени,

Мамадышский район,

Республика Татарстан, 422172

тел.(факс): (85563) 2-96-17; e-mail: MKir.Mam@tatar.ru, www:mamadysh.tatarstan.ru

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МАМАДЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ КЕЧЕ КИРМЭН АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ

З.Закиров ур., 47 нче йорт, Кече Кирмэн авылы,

Мамадыш районы,

Татарстан Республикасы,422172

Карап

№ 5

**2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы
Кече Кирмэн авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү
программасын раслау турында**

Постановление

« 20» февраль 2023 ел

Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары
туринда» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ, «Россия Федерациясендә кече һәм
урта эшкуарлыкны үстерү туринда» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы
федераль законнар, Мамадыш районы Прокурорының 2022 елның 21
декабрендәге 02-08-03 номерлы тәкъдиме, Татарстан Республикасы Мамадыш
муниципаль районы Кече Кирмэн авыл жирлеге Уставы нигезендә Татартсан
Республикасы Мамадыш муниципаль районы Кече Кирмэн авыл жирлеге
башкарма комитеты карар бирә:

1. 2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы
Кече Кирмэн авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасын
расларга.

2. Элеге каарны авыл жирлеге территорииенде урнашкан мәгълүмат
стендларында, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми
порталында (pravo) шулай ук Мамадыш муниципаль районының рәсми сайтында
"Интернет" мәгълүмат-коммуникация чөлтәрендә урнаштырырга.

Житәкче

X.X.Мубаракшин

Кече Кирмән авыл жирлеге
Башкарма комитетының
20 февраль 2023 ел, № 5 карары
белән расланды

**2023-2025 елларга Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы Кече Кирмән авыл жирлегендә кече һәм урта
эшкуарлыкны үстерү
ПРОГРАММАСЫ**

**2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы
Кече Кирмән авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү
программасы паспорты**

Программаның исеме:	2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Кече Кирмән авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасы
Программаның заказчысы:	Мамадыш муниципаль районы Кече Кирмән авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның максатлары:	<ul style="list-style-type: none"> - Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Кече Кирмән авыл жирлегендә кече бизнесны үстерү очен оптималь шартлар тудыру; - кече һәм урта эшкуарлык субъектлары санын арттыру; -халыкның мәшгүльләген тәэмин итү һәм үзмәшгүльлекне үстерү.
Программаның бурычлары:	<ul style="list-style-type: none"> - кече һәм урта эшкуарлык субъектлары саны артуы; - өстәмә эш урыннары булдыру, кече һәм урта бизнеста эшләүчеләр санының еллык үсеше; - продукция житештерү, эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү нең еллык гомуми үсеше күләмендә кече предприятиеләрнең өлеше; - жирлек бюджетына кече һәм урта бизнестан керүче кече салымнан керемнәрнең өлешен арттыру; авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итү; - кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү инфраструктурасын булдыру һәм аның эшчәнлеген тәэмин итү; кече эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасы кысаларында кече предприятиеләргә методик, мәгълүмати консультация, белем бирү һәм хокукый ярдәм күрсәтү.

Программа белән идарә итү	Мамадыш муниципаль районы Кече Кирмән авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны финанслау чыганаклары	Жирлек бюджетыннан, шул исәптән еллар буенча бүләп: 1) 2023 ел - 15 мең сум; 2) 2024 ел - 15 мең сум; 3) 2025 ел - 15 мең сум.
Программаны төп башкаручылар	Мамадыш муниципаль районының Кече Кирмән авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Кече Кирмән авыл жирлеге Советының социаль-икътисадый һәм бюджет-финанс мәсьәләләре буенча дайми комиссиясе

Программаның бүлекләре:

1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Кече Кирмән авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкның торышын анализлау.
2. Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.
3. Программаның көтелгән социаль-икътисадый нәтиҗәлелеген бәяләү .
4. Эшкуарлык эшчәнлегенең өстенлекле төрләре
5. 2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Кече Кирмән авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программының төп чаralары.

*

1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Кече Кирмән авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкның торышын анализлау

Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады үскән илләрдә кече эшкуарлык дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсешенең двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы жәмғиятьнең эшлекле тормышының ин динамик һәм

сыгылмалы формасы.

Базар хужалығы системасы шартларында кече һәм урта эшкуарлыкның аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

урта сыйныфның үз иминлеген һәм лаеклы яшәү дәрәжәсен тәэмин итүче һәм гражданлық жәмғыятенең төп тотрыклыландыручы сәяси көче булган өлешен арттыру;

кече һәм урта эшкуарлык секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, жәмғытьтә эшсезлек һәм социаль киеренкелекне киметү;

халыкның төп массасының ижтимагый психологиясен һәм яшәү ориентирларын үзгәртү;

кече һәм урта эшкуарлыкның сыгылмалылығы һәм сәләте житештерү структурасын тиз арада трансформацияләргә, оператив рәвештә булдырырга, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләр қулланырга.

Шуңа бәйле рәвештә Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Кече Кирмән авыл жирлегендә кече эшкуарлыкны үстерү програмmasын эшләү һәм гамәлгә ашыру ихтияжы туа.

Бүген жирлектә бизнесны актив үстерү өчен барлық ресурслар да бар, ул Россия Федерациясе Хөкүмәтенең, Татарстан Республикасының һәм жирле үзидарә органнарының максатчан сәясәте нәтижәсендә ныклы үсеш ала.

2.Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа ысууллары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Кече Кирмән авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлык шактый нык позициядә булуга карамастан, кайбер проблемалар элеккечә хәл итеп мәгән килеш кала бирә.

Авылда кече һәм урта эшкуарлык субъектлары эшчәнлеген үстерүнен төп факторлары булып түбәндәгеләр тора:

- инвестиция ресурсларыннан файдалану мөмкинлеге кыенлаша, кредит ресурсларыннан файдалану кыенлығы фонында үз финанс чараларының житмәве;

-кече һәм урта эшкуарлык субъектларына гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында житәрлек дәрәжәдә хәбәрдәр булмау, эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының административ киртәләре һәм төгәл регламентлары булмау;

Эшкуарлык эшчәнлеге субъектлары тарафыннаң каарлар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итә торган проблемалар булып түбәндәгеләр тора:

кече эшкуарлык субъектларының югары булмаган социаль жаваплылығы (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәт өчен түләү фондын киметү һәм аны "конвертлы" формада түләү, мәжбүри пенсия иминләштерүе һәм социаль иминләштерү турындагы законнарны үтәмәү);

Булган каршылыкларны бетерү һәм авылда кече һәм урта эшкуарлыкны алга таба эзлекле үстерү бары тик мәгълүмат, белем бирү, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү, эшлекле контактлар һәм коопeraçãoләр урнаштыру, шулай ук коллектив ихтыяҗ барлыкка килергә мөмкин булган башка аспектларда максатчан эш алыш бару юлы белән генә мөмкин. Программа жирле хакимият органнарының, шулай ук билгеләнгән максатларга ирешү өчен дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

3.Программаның көтелгән социаль-икътисадый нәтижәлелеген бәяләү

Программа Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Кече Кирмән авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны алга таба үстерү өчен уңайлы шартлар тудыруга юнәлдерелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү түбәндәгеләргә ярдәм итәчәк:

- районда икътисадый һәм социаль тотрыклылыкның ин мөһим элементларының берсе буларак кече эшкуарлыкны булдыруны һәм тотрыкли эшчәнлекне стимуллаштыруучы уңайлы икътисадый мохит формалаштыру;
- кече һәм урта эшкуарлыкның үсеш темпларын арттыру, эшчәнлек дайрәләрен кинәйтүгә һәм кече предприятиеләрне икътисадый ныгыту;
- жирлек бюджетына салым һәм салым булмаган керемнәрне арттыру;
- кече эшкуарлыкта эшләүче хезмәткәрләрнең эш хакы дәрәҗәсен күтәрүгә өстәмә мөмкинлекләр барлыкка килү;
- товар базарын конкуренциягә сәләтле продукция һәм жирле житештерү хезмәтләре белән баству;
- кече һәм урта эшкуарлыкның социаль жаваплылығын арттыруга.

4. Эшкуарлык эшчәнлегенең өстенлекле төрләре

Район халкының тормышын яхшыртуга юнәлтелгән тотрыклы икътисадый үсешне тәэмин итү максатларында эшкуарлык эшчәнлегенең өстенлекле төрләре билгеләндә:

- авыл хужалығы продукциясен житештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- транспорт һәм элемтә өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәтләр күрсәтү өлкәсе.

5. 2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Кече Кирмән авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасының төп чараплары.

№	Чараплар исемлеге	Нәтижә	Финанслау чыганагы	Үтәү срокы
1	2	3	4	5
1. Кече һәм урта эшкуарлыкның нәтижәле үсеше өчен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү				
1	Эшкуарлык өлкәсендә норматив-хокукый база булдыру	Кече эшкуарлыкка ярдәм итү өчен чараплар оештыру һәм башка нәтижәле чараплар үткәрү	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
2	Кече эшкуарлыкны үстерүгә комачаулый торган административ киртәләрне бетерү. Контроль-рөхсәт практикасын оптимизацияләү юлы белән дәүләт, кулланучылар һәм эшкуарлар	Сораштырыла торган документларның һәм аларны карауның төгәл срокларын күрсәтеп, хезмәтләр эшчәнлегенең төгәл, үтә күренмәле регламентларын булдыру,	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар.

	мәнфәгатьләрен яраштыруны тәэмин итү	шул исәптән: жир кишәрлекләрен милеккә (арендага) рәсмиләштерү, төзелеш hәм реконструкцияләүгә проект документацияләрен карау, элмә такталарга hәм реклама мәгълүматларына рөхсәтләр рәсмиләштерү, биналарны торак булмаган хәлгә күчерү hәм киресенчә, биналарны яңадан планлаштыруга рөхсәтләр рәсмиләштерү h. б.		
3	Коррупциягә каршы көрәшкә юнәлдерелгән чараларны камилләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү	Коррупциягә каршы торышның уңай тәжрибәсен гомумиләштерү hәм тарату. Эшкуарларның коррупция фактларына каршы торуын арттыру, бизнес алып баруның этик дәрәҗәсөн күтәрү, кече эшкуарлык субъектларның хокукларын hәм мәнфәгатьләрен яклау	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар

2. Эшкуарлыкны инновацион үстерү (инфраструктурны үстерү, инновацион эшчәнлекне гамәлгә ашыру потенциалны, яшьләрне инновацион процесска жәлеп итү)

1	Яшьләрне эшкуарлыкка жәлеп итүгә юнәлдерелгән чаралар комплексын үткәрү, шул исәптән уқыту, мәгълүмати тәэмин итү, конкурслар hәм ярышлар, ярминкәләр, конференцияләр, бизнес-фестивальләр уздыру hәм башкалар.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсөн өлешчә хәл итү	Финанслау каралмаган	2023-2025 ел
---	---	---	----------------------	--------------

3. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына финанс-кредит һәм милек ярдәме				
1	Инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен инвесторлар эзләүдә кече эшкуарлык субъектларына ярдәм	Кече эшкуарлык субъектларының потенциаль инвесторлар белән үзара хезмәттәшлеген оештыру, кече эшкуарлык субъектларының инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен банк финансавын һәм шәхси капиталын җәлеп итү	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
2	Мамадыш муниципаль районның Кече Кирмән авыл жирлегендә жир кишәрлекләре, торак булмаган биналар белән тәэмин итүдә кече эшмәкәрлек субъектларына Мамадыш муниципаль районның Кече Кирмән авыл жирлеге икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында ярдәм итү	Шәһәр икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында кече һәм урта предприятиеләргә жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү, эшкуарларның районда уздырыла торган тендерлар, аукционнар турында хәбәрдарлыгын арттыру	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
3	Милли һәм мәдәни үзенчәлекләрдә урта һәм кече эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм	Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм	Жирлек бюджеты акчалары	2023г. -15 мең сум. 2024г. -15 мең р. 2025г. -15 мең сум.
4. Кече һәм урта эшкуарлыкка мәгълүмати-консультация ярдәме				
1	Районда кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм күрсәтү һәм үстерү өлкәсендә уздырыла торган чараларны мәгълүмати тәэмин итү.	Кече һәм урта бизнес вәкилләренең алдынгы эш тәжрибәсен системалаштыру һәм тарату. Татарстан Республикасы Мамадыш	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар

		муниципаль районының Кече Кирмән авыл жирлеге башкарма комитеты үткәрә торган конкурсларда, күргәзмәләрдә, башка чараларда катнашуга кече эшкуарлык субъектларын жәлеп итү		
--	--	--	--	--

**5. Эшкуарның уңай имиджын һәм кече һәм урта эшкуарлык турында уңай жәмәгать
фикарен формалаштыру**

1.	кече эшкуарлык субъектларын күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга жәлеп итү.	Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Кече Кирмән авыл жирлегенең социаль- икътисадый үсешендә эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм итү, эшкуарлык эшчәнлегенең ин яхшы субъектларының алдынгы эш тәжрибәсен тарату, кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
----	---	---	-------------------------	--------------------